

نقد و نظر

میدر اشتیاری

جاده‌های کردستان پراز دست‌انداز بی‌توجهی مسئولان

جاده‌های استان کردستان به دلیل ترانزیتی بودن و عبور و مرور ماشین‌های سنگین، همیشه محل وقوع حوادث رانندگی بوده‌است. ازاین رو ۱۲ سال پیش کلنگ پروژه جاده تیزنیز– گاران برای کاهش تعداد کسانی‌که در این مسیر جان خود را از دست می‌دهند، بر زمین زده شد.اما باگذشت پیش از یک دهه این طرح هنوز نتوانسته بیشتر از ۵۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشته‌است. علاوه بر این با توجه به اینکه جاده‌ها زبر ساخت منطبق محسوب می‌شوند و یکی از معیارهای توسعه در بحث گردشگری، بهداشت، خدمات درمانی و توسعه کشاورزی و صادرات است‌اما به دلیل بی‌توجهی مسئولان، هنوز گرد خاک از جاده‌های کردستان برداشته نشده‌است.

■ ■ ■

بر طرف شدن مشکلات راه‌ها و جاده‌های کردستان نه تنها در افزایش فعالیت‌های تجاری منطقه نقش مهمی را ایفا می‌کنند، بلکه در بخش‌های گردشگری، بهداشت، خدمات درمانی و توسعه کشاورزی هم می‌تواند مؤثر باشد.اما نعل چندانسه مسئولان و ندادن اعتبار لازم برای به پایان رسیدن مسیرهایی کهاز کردستان می‌گذرد، تمام تنسیل‌های اقتصادی و بهداشتی را مغفول باقی گذاشته‌است. یکی از همین طرح‌هایی که می‌توانست همانند ناچی برای مناطق گردششین عمل کند، به گفته نماینده مردم شهرستان‌های میروان و سروآباد در مجلس شورای اسلامی، پروژه جاده تیزنیز– گاران با طول ۵۲ کیلومتر است که از ۱۲ سال گذشته آغاز شده و هنوز نتوانسته بیش از ۵۰ درصد پیشرفت داشته‌باشد.منصور مرادی‌باشاره به اینک‌ه این طرح به‌صورت پروژه نیمه‌تمام راه‌شده‌است، می‌افزاید: با اینک‌ه بارها از طریق مجلس برای ادامه طرح مذکور پیگیری کردیم‌اما همچنان جاده تیزنیز– گاران اسیری بی‌تدبیری‌های مسئولان است. این جاده، یکی از اصلی‌ترین راه‌های ترانزیتی استان کردستان محسوب می‌شود.

■ **بی‌توجهی دولت ونبود اعتبار مالی**

در یکسال گذشته جاده‌های کردستان بستر حوادث رانندگی بسیاری بوده‌است. به طوری که در بین جاده‌های میروان و سنندج دو بار آتش‌سوزی بر اثر برخورد و واژگونی تانکرهای حامل سوخت ماشین‌های عراقی رخ داد. همچنین طی حادثه آتش‌سوزی سال گذشته، هفت نفر فوت شدند و در حادثه‌اشخیز نیز که در دو کیلومتری روستای نگل رخ داد، هشت نفر دیگر هم فوت شدند. تمام این حوادث به گفته نماینده مردم شهرستان‌های میروان و سروآباد در مجلس به دلیل نعل دولت در پرداخت اعتبار برای بهسازی و تعریض جاده‌هاست. البته مشکلات به همین‌جا هم ختم نمی‌شود چرا که بخشی از جاده‌های نامبرده حتی رنگ آسفالت هم به‌خود ندیده‌اند. به گفته مرادی از دیگر مشکلات راه‌های شهرستان میروان جاده میروان –سقز است که جاده آن در حد جاده‌شهری نیست و نیاز به تعریض و بهسازی دارد. همچنین ۱۰ کیلومتر از این جاده هنوز خاکی است. وی با اشاره به پیگیری‌هایی که برای بهبود شرایط نابلسان جاده‌های کردستان انجام شده، می‌افزاید: متأسفانه به رغم پیگیری‌های زیاد، اما ماش ماسه است که بودجه‌ای از سوی دولت به استان کردستان اختصاص داده نشده‌است. به دلیل نبود زیرساخت با مشکل اساسی مواجه هستیم و تا زمانی که مشکل این جاده‌ها برطرف نشود، در محرومیت باقی خواهیم ماند و در هیچ یک از معیارهای توسعه و در بحث دامداری و دامپروری هم نمی‌توانیم پیشرفت کنیم. با توجه به گفته‌های نماینده میروان و سروآباد، دولتمردان باید هر چه سریع‌ترین یا اختصاص اعتبارات مالی، پروژه‌های نیمه تمام راه را به پایان برسانند و مابقی مشکلات که رنگ آسفالت به‌خود ندیده‌اند، اصلاح شوند تا نه تنها بخش اقتصادی کردستان رونق یابد، بلکه تعداد تصادفات رانندگی هم کاهش یابد.

توزیع ۱۱ هزار تن قیر رایگان

در روستاهای اصفهان

اصفهان
پنا بر اعلام مدیر کل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان اصفهان، امسال ۱۱ هزار تن قیر رایگان در روستاهای استان اصفهان توزیع می‌شود. غلامحسین خانی گفت: شهر اصفهان بیشترین تعداد روستاها را در سطح استان دارد و چون ۲۵ درصد روستاها در این شهر قرار دارند بنابراین به تبع ۲۵ درصد اعتبارات سالانه به این شهر تخصیص می‌یابد. وی اضافه کرد: در سطح استان اصفهان ۲۵۰ هزار روستا وجود دارد که از چند سال قبل طرح آسفالت روستاها را در برنامه داریم. امسال تاکنون ۱۱ هزار تن قیر تخصیص دادند که اگر با تخمین حجم قیر و اعتبارات خوب اختصاص یابد تا سه سال دیگر تمام روستاها آسفالت می‌شود. مدیر کل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان اصفهان در ارتباط با اجرای طرح هادی در روستاها نیز گفت: تا آخر برنامه پنجم توسعه کشور برای روستاهای ۲۰ خانوار به بالا این طرح تاکنون برای ۸۸۲ روستا و این طرح تهیه شده‌است. وی با اعلام اینکه روستاهایی که از آغاز طرح هادی آنها بیش از ۱۰ سال می‌گذرد نیاز است طرح هادی آنها با نگرزی شود، عنوان کرد: تاکنون در ۲۹۹ روستا این اقدام انجام شده و با نگرزی طرح‌های هادی ۶۶ روستا در حال انجام است. خانی افزود: سال گذشته موفق به دریافت حدود ۲۴ هزار تن قیر شدیم که در سال جاری نیز با توجه به اینکه مصوب شد ۴۰۰ هزار تن قیر در میان استان‌ها تقسیم شود، از این میزان ۱۱ هزار تن آن سهم استان اصفهان است.

۴/۵ میلیارد تومان مشوق صادراتی برای صادرکنندگان سبب‌زمینی اردبیل

اردبیل
به منظور تشویق صادرکنندگان سبب‌زمینی در اردبیل ۴/۵ میلیارد

تومان مشوق صادراتی پیش‌بینی شده‌است. عبدالملکی، رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل با اعلام این خبر گفت: در سال پیش رو در حدود ۲۲ هزار هکتار از اراضی حاصلخیز و مستعد این استان به زیر کشت زراعت سبب‌زمینی رفت و ۷۵۰ هزار تن محصول از این اراضی برداشت شد. وی افزود: میزان مصرف داخلی استان اعم از خوراکی، صنایع تبدیلی و غیره ۲۲ هزار تن و بقیه بر اساس برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده به استان‌های همجوار و همچنین کشور جمهوری آذربایجان، عراق، افغانستان و ترکمنستان صادر می‌شود. این مسئول ادامه داد: تاکنون ۵ میلیارد تومان مشوق صادراتی به صادرکنندگان این محصول پرداخت شده که ۴/۵ میلیارد تومان دیگر نیز پرداخت خواهد شد. سروی تصریح کرد: محصول سبب‌زمینی استان از طریق محل گمرک اردبیل، آستارا و بيله‌سوار به کشور جمهوری آذربایجان و در سایر استان‌ها با همکاری اتحادیه‌صادرکنندگان به کشورهای افغانستان، عراق و ترکمنستان صادر می‌شود. رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل افزود: دستور مجوز ۱۳۰ هزار تن ظرفیت برای احداث آب‌های سرد و مکانیزه و سردخانه و آغاز عملیات اجرایی ۷۰ هزار تن با پیشرفت فیزیکی بین ۳۰ تا ۹۵ درصد به منظور افزایش زمان ماندگاری سبب‌زمینی در تنظیم بازار از اقدامات مهمی بوده که این سازمان انجام داده‌است.

پنج‌شنبه ۱۵ مهر ۱۳۹۵ | ۴ محرم ۱۴۲۸

ایپراو

iran@javanOnline.ir

گزارش یک

محمد رضا سوری

تجهیزات فرسوده ۹ میلیون متر مکعب آب زنجان را هدر می‌دهد

رتبه اول هدررفت آب در کشور مربوط به بخش کشاورزی است

در حالی که چند سالی است زنگ خطر خشکسالی و بی‌آبی در بیشتر مناطق کشور به صدا در آمده‌است، با این وجود بررسی‌ها نشان می‌دهد نه تنها در این زمینه اقدام مؤثری انجام نشده‌است بلکه روز بروز هم میزان هدررفت آب افزوده می‌شود. در این میان زنجان از

■ **کشاورزی رتبه اول در هدررفت آب**

آمارها نشان می‌دهد: زنجان از جمله استان‌هایی است که بالاترین میزان ماینگین استفاده از آب را به خود اختصاص داده به طوری که این موضوع موجب شده تا از دو سال قبل ۱۱۳ روستای آن با مشکل کمبود آب مواجه شوند. معاون بهره‌برداری و حفاظت آب منطقه‌ای استان زنجان، در این خصوص می‌گوید: «بروز خشکسالی در کنار نبود مدیریت به «جوان» می‌گوید: «راه برق بارانه‌ای برای مصرف کشاورزی نداشتن کنترل جدی دولت بر استفاده از آب‌های زیرزمینی نبود. اجبار به اصلاح‌الگوی مصرف بی‌آبی شوند.» وی کنترل و مسدود کردن چاه‌های غیرمجاز و مقابله با برداشت‌های نامتعارف را از جمله آبیاری نداشتن باشند.» وی می‌افزاید: «زران و قایل دسترس بودن منابع آبی در کشور از جمله عواملی

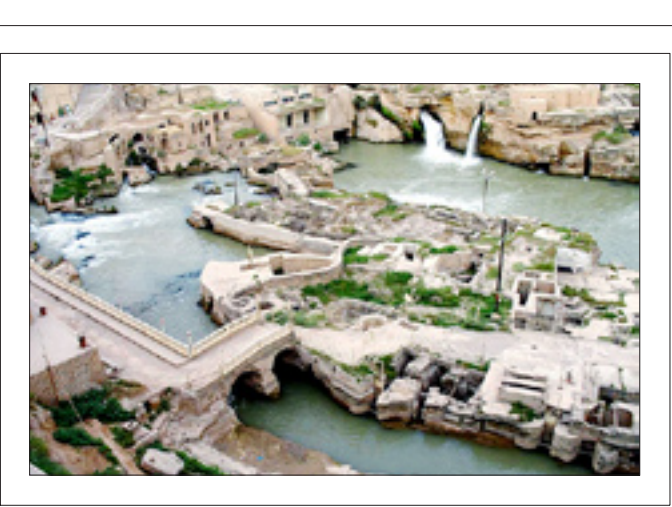
پنجشنبه ۱۵ مهر ۱۳۹۵ | روزنامه جوان | شماره ۴۹۲۸

■ **فرسودگی نیمی از شبکه آبرسانی زنجان**

آمارها نشان می‌دهد فرسودگی و قدیمی بودن سیستم آبرسانی در استان موجب شده تا ۵۰ درصد آب زنجان از محل تصفیه‌خانه تارسین‌به‌مقصد هدر برود.مدیر عمل آب وفاضلاب روستایی استان زنجان در این خصوص می‌گوید: «۵۰ درصد تجهیزات آب در زنجان فرسوده بوده و به شدت نیازمند تعویض و نوسازی است.»محمدحسین مهنفر می‌افزاید: «بالغ بر ۲۹ میلیون متر مکعب آب در استان تولید می‌شود که به علت فرسودگی تجهیزات آبرسانی ۹ میلیون متر مکعب آن به هدر می‌رود.» در حالی که با توجه به هدررفت مقدار قابل توجهی از آب تولیدی در زنجان انتظار می‌رود نوسازی تجهیزات فرسوده مورد توجه بیشتری قرار بگیرد اما مدیرعامل آب و فاضلاب روستایی استان زنجان اولویت این مجموعه را چیز دیگری می‌داند. مهنفر ادامه می‌دهد: «بایین وجود اولویت اول سازمان آب وفاضلاب روستایی، آبرسانی به روستاهای بدون آب است.»

■ **تنش آبی در انتظار زنجانی‌ها**

مصرف بالای آب در کنار هدررفت آب در زنجان موجب شده تا بیشتر کارشناسان از مدت‌ها قبل در این خصوص هشدار داده و اعلام کنند که بحران بی‌آبی به شدت استان را تهدید می‌کند. در حالی که تا دهه ۸۰شهم هر ایرانی از آب، ۸ هزار متر مکعب بود، اما با گذشت بیش از چهار دهه و با افزایش بیش از سه برابر جمعیت سرانه آب کاهش چهار برابری داشته‌است. به گفته کارشناسان، اگر سه‌هکتار مصرف آب فرد در یک کشور به کمتر از ۱۷۰۰ مترمکعب برسد، این کشور وارد تنش آبی و بحران خواهد شد. اکنون ایران با سرانه‌ای کمتر از ۲هزار مترمکعب برای هر فرد وارد تنش آبی شده‌است. معاون بهره‌برداری شرکت آب و فاضلاب شهری زنجان در این خصوص می‌گوید: «در حال حاضر هرچون بی‌آبی موجب شده‌است تأشرهای ابر، قنبر، آبپ، ماهنشان و سه‌رورد در وضعیت فرم زنجان، درگیر کمبود منابع آبی فراوان در بیشتر مناطق کشور موجب شد تا روش غرقابی یکی از شایع‌ترین روش مصرف آب در بین کشاورزان باشد.» پروفیسور سردی که دب‌ی چاه‌های شهر زنجان ۶۰درصد ذخیره‌است، به همین میزان هشدار پیدا کرده‌است.» وی با اشاره به برنامه‌های شرکت برای بحران آب ادامه می‌دهد: «برای تأمین آب مورد نیاز مردم زنجان برنامه‌هایی را در دست اقدام داریم-که می‌توان به سفرای چاه‌های جدید و کاهش برداشت آب سد تهم با توجه به وضعیت بحرانی آن اشاره کرد.»

آبشارهای شوستر بزرگ‌ترین مجموعه صنعتی باستانی

ساسانی نسبت داده‌اند در سفرنامه مام‌ژان دیولافوا باستان‌شناس نامدار فرانسوی از این محوطه به عنوان بزرگ‌ترین مجموعه صنعتی پیش از انقلاب صنعتی یاد شده‌است. این محوطه مجموعه‌ای از سد تونل‌ها، کانال‌های فرعی و آسیاب‌های آبی است که به صورت یک مجموعه صنعتی -اقتصادی بوده و جزئی از مجموعه بزرگ «سازمهای آبی شوستر» می‌باشد که در کتب تاریخی مکررا به آن اشاره شده‌است اساس کار مجموعه به این صورت است که سد گرگر مسیر رودخانه را مسدود کرده و سطح آب را برای آبیگری سه تونل حفر شده در تخته سنگ بنا شده‌است. رود گر گر کاملاً به صورت دستکند می‌باشد و احداث آن را به اردشیر بابکان، شاهنشاه

گزارش ۲

مریم احمدی

هویت معماری شهر مذهبی قم با ساخت و سازهای اطراف حرم مخدوش می‌شود

نگین قم در محاصره ساخت وسازهای جدید

ساختمان‌های بزرگ در حال محو شدن است، موضع خود را نسبت به این مسئله ابراز کرد و بر فرهنگ‌سازی در خصوص حفظ نمادهای غنی اسلامی و شیعی در جامعه تأکید کرد. شورای اسلامی استان قم نیز از جمله دیگر مترضان به تداوم این اقدامات بود. این شورا حتی ساخت منوریل سطح بالای حرم و احداث ایستگاه‌های آن را مقابل حرم مطهر با سیاست توسعه فضای باز در اطراف حرم متناقض می‌دانست و در آخرین مصوبه خود مخالفتش با اجرای ادامه پروژه منوریل در بالای سطح استان مقدس حرم مطهر حضرت معصومه(س) را اعلام کرده بود. اگر چه پروژه منوریل بنا به دلایل متعددی معلق ماند اما

خبر

راه‌اندازی نخستین مرکز شبیه‌سازی مهارت‌افزایی کشتی جنوب کشور در بندر بوشهر

مدیرکل بندار و دریانوردی استان بوشهر از راه‌اندازی نخستین مرکز شبیه‌سازی کشتنی جنوب کشور در بندر بوشهر برای برگزاری دوره‌های آموزش دریانوردی خبر داد. محمدمهدی بنجاری گفت: بوشهر بیشترین مرز دریایی با خلیج فارس را دارد که این مهم ظرفیت دریانوردی استان را افزایش داده‌است. وی با بیان اینکه سهم حمل و نقل در حوزه دریابیش از ۹۵ درصد از کل حمل و نقل هاست، گفت: استان بوشهر در این عرصه نقش مهم و بی‌بدیلی دارد به گونه‌ای که زیرساخت‌های بندری در استان بوشهر زمینه توسعه حمل و نقل دریایی را فراهم کرده‌است. مدیرکل بندار و دریانوردی استان بوشهر از وجود ۱۱ هزار شناور در آب‌های استان بوشهر خبر داد و گفت: بیش از ۹۹ هزار دریانورد روی این شناور فعالیت می‌کنند که جایگاه دریانوردی را در استان بوشهر نشان می‌دهد. بنجاری با بیان اینکه صدور گواهینامه دریانوردی از طریق این مرکز صادر می‌شود، گفت: از آنجایی که بیشتر دریانوردان کشور در منطقه جنوب مستقر هستند و برای شرکت و حضور در دوره‌های آموزشی که نیاز به سیمولاتور دارند مجبور بودند به تهران یا شمال کشور بروند، راه‌اندازی دستگاه شبیه‌ساز کشتی در بوشهر مشکل دریانوردان در جنوب کشور را برطرف کرده‌است. وی آموزش سیمولاتور عرشه، سامانه ناوبری راداری هوشمند و آموزش سیستم‌های راداریی موجود در روی کشتی‌ها را از ویژگی‌های کم‌ر شبیه‌سازی کشتی در بوشهر دانست.

افزایش بازارهای صادراتی سمنان به ۳۲ کشور

مدیرکل گمرک استان سمنان از افزایش بازارهای صادراتی گمرک این استان به ۳۲ کشور در شش ماهه اول امسال خبر داد. علی سعیدالدین‌بابیان‌اینک‌ه انگلستان، ای‌تالیا، افغانستان، ترکمنستان، ترکیه، عراق، امارات متحده، پاکستان، چین و چندین کشور دیگر از جمله بازارهای هدف صادراتی گمرک سمنان هستند. از صادرات ۱۶۸ هزار و ۵۰۰ تن کالا از این گمرک در شش ماهه اخیر خبر داد و افزود: این صادرات ۷۵ میلیون و ۵۴۹ هزار و ۳۵۹ دلار برای کشور آراوری به همراه داشته‌است. وی تصریح کرد: پودر لیپاشویی، سرب، سیمان، گچ، شمش کاشی، کولر، فروسیلیس، سنگ سیلیستین، نمک، کربنات سدیم، آب زاول، پر و قیل فولادی، روغن موتور، گریس، عایق رطوبتی، شیلنگ، کب، بز، ظروف یکبار مصرف از جنس پلی استار، مرغ منجمد، تخم‌مرغ، هزار لای گاو، و. از جمله کالاهای صادراتی استان در شش ماهه امسال است. سعیدالدین متوسط ارزش دلاری هر تن کالای صادراتی در این شهر ماه مارا ۲۴۸ دلار برشمرده گفت: متوسط ارزش دلاری هر تن کالای وارداتی هم در این بازه زمانی ۱۶۸۴ دلار بوده‌است.

مناطق محروم کرج در اجرای طرح‌های عمرانی نگاه ویژه می‌خواهد

عضو کمیسیون عمران شورای اسلامی شهر کرج گفت: در طراحی و اجرای پروژه‌های عمرانی باید نگاه ویژه‌ای به مناطق محروم کرد تا مشغول باشییم. مریم قهرمانی ادامه داد: طی دوره چهارم مدیریت شهری کرج، طرح‌ها، برنامه‌ها و پروژه‌های بسیار خوبی در حوزه حمل و نقل و کنترل ترافیک انجام شده‌است. وی افزود: اعضای شورای شهر به صورت جدی بر طراحی، تدوین و نهضت مصحیح اجرائی این پروژه‌ها نظارت دارند و به‌مراهی لازم با مدیران شهرداری در حوزه برای هر چه بهتر اجرا شدن طرح‌های فوق را داریم. نماینده مردم کرج در شورای شهر تصریح کرد: علت حساسیت اعضای شورای شهر این است که معضل ترافیک امروزه هزینه‌های سنگینی به مردم مناطق پرجمعیت، کلاش‌ها و به ویژه مرکز استان البرز تحمیل می‌کند و باید با نگاه جهادی و تخصصی برای رفع و کاهش این معضل تلاش کرد. قهرمانی با تأکید بر اینکه در اجرای طرح‌ها باید نگاه ویژه‌ای به مناطق محروم و کم‌برخوردار داشته باشییم، گفت: اگر پروژه‌های عمرانی راه‌صورتی اجرا کنیم که نتها در مناطق پر‌خوردار باشد، نمی‌تواند مشکلات مردم را کاهش دهد. وی اظهار داشت: مردم ساکن مناطق محروم و کم‌برخوردار از مدیران شهری انتظار توجه ویژه به مشکلات خود را دارند و باید در این مناطق با رویکرد جهادی وارد میدان شد.

گذری بر استان‌ها

■ **خراسان رضوی:** انجمن حمایت از بیماران پیوند مغز و استخوان در بیمارستان منتصر به مشهد تشکیل شد. علی قاسمی، رئیس ستاد سلول‌های بنیادی دانشگاه علوم پزشکی مشهد با بیان اینکه تنها ۳۰ درصد از بیماران‌ی که نیاز به پیوند مغز و استخوان دارند می‌توانند احداکننده مناسب برای خودشان پیدا کنند، اذعان کرد: بهترین اهداکننده خودن و برادر فرد هستند و ۷۰ درصد نمی‌توانند دهنده مناسبی پیدا کنند. به خاطر دسترسی آسان به سلول‌های بنیادی در سطح جهان، بانک جهانی سلول‌های بنیادی شکل گرفت و در حال حاضر نیز بیش از ۳۰ میلیون نفر در بانک جهانی عضو هستند اما دسترسی مابه این بانک و استفاده از مزایای آن برای ما مقرون به صرفه نبود.

■ **خوزستان:** استاندار خوزستان با اشاره به واگذاری بیمارستان نیمه‌تمام

شرکت فولاد خوزستان به دولت گفت: این

بیمارستان برای بیماران تنفسی در استان اختصاص می‌یابد.غلامرضاشریعتی‌همچنین با اشاره به پیگیری تأمین اعتبار مقابله با ریزگردها و سیل در خوزستان گفت: با دستور نوبخت رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی خوزستان تأمین اعتبار این دو مورد قرار بود

یک‌ماه پیش در دولت مطرح و تصویب شود.اما به دلیل محدودیت مالی دولت اعتراضی رئیس سازمان مدیریت بحران اکنون به درازا کشیده شده‌است.

■ **قزوین:** مدیرکل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان قزوین گفت: یکی از فعالیت‌های این اداره کل موضوع سند استواری است. او به با همکاری دستگاه‌های مرتبط اجرایی ۴۳ هزار و ۷۱۴ جلد سند برای روستاها و شهرهایی با جمعیت زیر ۲۵ هزار نفر تهیه شده‌است. محمد همتیان با اشاره به تعداد روستاهای استان قزوین اظهار داشت: تعداد تمام آبادی‌های و روستاهای استان قزوین ۸۰۲ روستا بوده که دارای سکنه هستند و تعداد ۶۴۹ روستا طرح هادی دارند. وی افزود: برای روستاهای زیر ۲۰ خانوار در صورت تأیید شورای اعتبار طرح هادی تهیه می‌شود و با کمک مسئولان دستگاه‌های اجرایی اجرای طرح هادی در ۲۱۴ روستا شروع شده و طرح هادی تعداد ۵۵ روستا تمام شده‌است.

■ **مرکزی:** در جلسه کارگروه ملی کاهش آلودگی هوا که با محوریت شهر اراک برگزار شد، ضرورت حفظ تالاب میقان برای جلوگیری از تبدیل آن به کلون ریزگردها مورد تأکید قرار گرفت. حسینعلی ابراهیمی کارنامی مدیرکل حفاظت محیط زیست استان اراک با اعلام این خبر گفت: مقرر شد راهکارهای حفظ زیست بوم تالاب میقان و به ویژه افزایش حلقه آن در دستور کار قرار گیرد و از سوی دیگر اقداماتی مؤثر در راستای جلوگیری از انتقال گرد و غبار کویر میقان به شهر اراک از طریق ایجاد پوشش گیاهی و باشنک‌های مصنوعی انجام پذیرد.

■ **هرمزگان:** مدیر آموزش و پرورش شهرستان قشم از اعزام ۱۴۰ دانش آموز پسر متوسطه دوره دوم به مناطق عملیاتی هرمز با هدف آشنا کردن دانش آموزان با دستاوردهای جنگ و شناخت آرزمان‌های شهدا در قالب رهاییان رود دریایی خبر داد. بهرام پوراشرف گفت: تجدید میثاق با شهدا در گلزار شهدای هرمز، خارطه گویی از عملیات جنگ، بازگویی و به تصویر کشیدن عملیاتی که در هرمز صورت گرفته و نماز جماعت از مهم‌ترین برنامه‌های یک‌روزه رهاییان نور دریایی هرمز است.